

Yeka Ju Alué Osilí Napu Osele Páulo Alué Ralámuli Galasia Mochígame

Kuira 'emi ralámuli Galasia rewégachi ejperégame napu ekí Onorúgame oyérame ju.

¹ Ne Páulo osá ye osilí, ne napu ju Esukrístote julárigame napurigá ne nulame nímala aleké nila nóchali.* Tabilé 'wesi ralámuli ajchá ne'chí napurigá nulame nímala ne, pe Esukristo 'lige Onorúgame ajchá ne'chí napurigá nulame nímala ne napu Onorúgame najkí, Onorúgame napu wa'lú a'walí nígame ju napu Esukristo ku ajánale napu'lige mukusá.

² Ne, 'lige uché jaré napu júchigó Onorúgame oyérame napu ne 'yuga mochí jena, oselia 'emi ralámuli.

³⁻⁴ Onorúgame 'lige Wa'lula Esukristo abichilubi 'we 'la semáriga gu'írasa 'la kápá 'emi napurigá abichilubi 'la Wa'lula Esukristo oyérame nímala 'emi, alué Wa'lula Esukristo napu mukule ramué nila gastigo nareka.† Alarigá narele gastigo ramué neraga napurigá apiépiri ramué ralámuli 'la bi'wígame alawégame niwa 'la bijchígisiká

* **1:1** E'nesi glosario «apóstol». † **1:3-4** Gastígoká ju napu narépuli ju napu'lige suwisuga 'we cha nokame níriká jena wijchimoba mochíga 'lige aminami tabilé e'wásiga napu najkí Onorúgame. 'Lige apiépiri ralámuli rekó tabilé chibi 'sime ke abiena resítiri alawégame kéré tabilé 'la oyérame nísaká Onorúgame.

wa'lú a'walí nígame ko Esukristo, napurigá najkí Onorúgame ramué O'nola.

⁵ O'maka ralámuli 'la Onorúgame oyérasa 'la kápá senibí rawé.

Jena ruwimela alué Galasia mochígame ralámuli se'nú 'nátali beníligo

⁶ Tabilé nami ne chonigá aliena yati a'réligo 'emi Onorúgame oyeria, alué Onorúgame napu júlale Kristo‡ buinániliga 'emi chátiri bowechi. Jipe pe se'nú ra'íchili oyéraga jaro 'emi.

⁷ Tabilé i'té uché bilé ra'íchali, pe iligá mochí 'nalina uché jaré ralámuli napu najsibume ju alué a'lala ra'íchali Kristo nila.

⁸ Onorúgame wa'lú gastigo 'yasa 'la ke ne'chí 'lige ne gompaniérola tabilé 'la Onorúgame nila ra'íchali beníruga e'yénisiká ramué. Rekó bilé santo ánjeli ke 'lige se'nú ra'íchili benírusia nawasa 'emi tabilé 'la Onorúgame nila, Onorúgame injiérnochi julasa 'la kápá.

⁹ Uchéchigo siné ruwimé ne: Bilé ralámuli pe se'wináriga beníruga einasa uché jaré ralámuli, pe 'yégiga, alueka injiérnochi julásiga 'la kápá Onorúgamete.

¹⁰ 'Emi 'la machíguru tase ra'íchaga eyenio ne napurigá 'la ganíliga etewa ne ralámulite. Neka najkí 'nalina napurigá 'la ganíliga etewa ne Onorúgamete. Ne ra'íchame nísaká pe napurigá ralámuli najkí, 'liko tabilé 'la Kristo oyériga benírimikuru ne alué rejcholi 'emi.

‡ **1:6** Páuloka naó rewá uneme nile Esukristo rewá, i'sínimi Kristo anime nile, 'lige i'sínimi Kristo Esusi anime nile, 'lige i'sínimi Esukristo anime nile, 'lige i'sínimi Esusi anime nile. E'nesi glosario «Cristo» 'lige «Jesús».

Jena ruwimela churigá 'la nóchaligo Páulo Esukristo nochálilachi

¹¹ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, neka 'we 'la ma'chígime ruwíbá tabilé pe apiépiri ralámuli nila ko suwábaga ra'íchali napu 'emi beniri ne.

¹² Tabilé 'wesi ralámuli beniri ne'chí ye ra'íchali napu ne 'emi beniri, pe Esukristo beniri ne'chí ye ra'íchalika a'kinana ku ajánasa. §

¹³ 'Ma akiáleké 'emi 'yabesi churigá 'síligo ne. Napu'lige 'we 'la sébali olá Onorúgame oyérame kórigá 'we 'la bijchígime ke ne 'la rewagachi moinálime ko pe 'la sébali olagá napu nulale Moisesi 'we 'ya napurigá oyérame ju alué ralámuli jurío, aminami we'ká ralámuli me'á ne napu ekí Esusi oyérame nile.

¹⁴ 'Ma umeri ne suwábaga ralámuli jurío 'lige 'we 'la nóchili 'yaru ne 'we najtékame alué ralámuli jurío níriga, rekó pe aba aliena re'malí ke alué ralámuli napurigá ne, pe aba lakí bamígame. 'Lige regá nulame ke ne: «'La sébali oyérawa Onorúgame 'la a'chigóriga napurigá nokame nile alué 'ya ejperégame ralámuli jurío, tase we'káwaga.» 'Lige aminami néchigó 'la sébali olame ke napu nulame ke ne bo'né.

¹⁵⁻¹⁶ Onorúgameka 'ma 'nata asale ne'chí wanápamia napu'lige ta'chó ochérachi ne, wanápamia asale ne'chí napurigá Esukristo ne'chí nulémala napurigá simela ne Onorúgame ra'ichálila benírimia alué ralámuli tabilé jurío. Napu'lige Esukristo ne'chí 'yuga ra'ichasa alé

§ **1:12** Mayelia benírilirigo alué Páulo alué Esúsíte alué 'we a'lala ra'íchali maligi bamí a'kinana alué Esusi ajánasa.

a'bemi amulí sébaga Ramasko* anilichi, neka tabilé simí chejaré ralámuli rukemia churigá nochálime ko Esukristo nochálilachi.

¹⁷ 'Lige tabilé simí ne alé we'ká riógachi Rusaleni rewégachi ra'ichamia alué ralámuli 'yuga, alué ralámuli napu Esukristo nochálilachi nóchale 'ya, alué napu bijí ejperé jipe. Pe uché bilé gawí bo'ígichi simí ne Arabia rewégichi. 'Lige a'kinana ku Ramasko anilichi simí ne, napu we'ká riógachi ju.

¹⁸ 'Lige a'kinana Esukristo oyérasa bakiá bamí kachi, 'lige simí ne Rusaleni anilichi Pegro (Sepasi) machimea 'lige 'yuga ra'ichamia, alué napu nile Esusi 'yuga nóchame 'ya napu'lige jena ajtígichi Esusi. Makué maligi rawé ajtí ne alé Pegro bejtélachi.

¹⁹ Tabilé 'wesi etiá ne alué uché jaré napu Esusi 'yuga nóchame nile, pe alué Pégrocho 'la etiá ne. Abiena etéturu néchigó Santiago,† nobi alueka tabiléchigo nóchame nílekó alué Esusi nochálilachi, alué napu Esusi nasípasi bonila ju.

²⁰ Onorúgame etea ajtí ne'chí ne osá chujkúgichi. Tabilé 'yégali ju ye ra'íchali napu ne osá.

²¹ 'Lige a'kinana alé Rusaleni yéniga simí ne alé Siria rewégame gawí bo'ígichi, 'lige kúchigo Silisia

* **1:15-16** Páuloka 'yamia enale Esusi oyérame ralámuli galírale mo'amia 'lige bijí tabilé 'cho sébachi alué Páulo alé Ramasko anilichi 'we chárigá ra'ósiga ilíbale alemi napu enale alué Páulo, 'we chárigá rasole alué Páulo. 'Lige a'lígerikáchi alué Esusi alué Páulo owile napurigá alué Esusi oyérame nímala alué Páulo. † **1:19** Alué Santiago oká rewégame nile, Akobo anilime nílechigó. 'Lige tabilé 'yáliru bilé nóchali (apóstol) Esúsitate napu'lige Esusi bijí jena wijchimoba ajtígichi. Abé a'kinana napu'lige mukusá Esusi, wa'lula gayénale alé Rusaleni alué Esusi 'yuga e'yéname benírame.

rewégame gawí bo'ígichi.

²² Lige alué ralámuli napu ekí Esukristo oyérame ju Jurea anilichi mochígame tabilé 'cho siné eteme ke ne'chí,

²³ alué ralámulika pe anigá e'yénale a'bopi ne'chí olagá: «Alué Páulo 'yako ramué ralámuli me'linálime karae, ramué napu Onorúgame oyérame niru napu jena Jurea mochiru, 'lige jípeko machiaa 'ma 'la oyériligo alué ra'íchali 'nátili napu ramué Onorúgame oyérame beniá mochiru we'kanami re'obachi.»

²⁴ Alésíko alué ralámuli Jurea mochígame regá aní: «'We a'lá ju Onorúgame, 'we 'la 'nátili 'yale alué Páulo.»

2

Jena ruwimela uché jaré napu nóchame ju Esukristo nocháílilachi 'we 'la etéligo Páulo

¹ A'kinana ku Rusaleni simí ne alé Silisia yéniga, Bernabé 'yuri ne 'lige Títochigó, alésíko 'ma makué naó bamí kéturu napu'lige Esukristo ne 'yuga ra'ichasa alé Ramasko a'bemi.

² Onorúgame jula ne'chí remugichi napurigá alé Rusaleni simela ne. 'Lige 'ma alé Rusaleni sebase ne, neka ra'íchaturu alué Pegro 'yuga, 'lige alué Juani, 'lige Santiago waná 'yériga mochiga napu nile e'wélala alé re'obachi nulame 'lige ruyéturu ne napurigá machimela alué ralámuli tabilé jurío beníriga eyenio ne chiena 'la semáriga nejkura ajtigó Onorúgame. 'Lige 'we 'la ma'chígime ruyé ne alué e'wélala alé re'obachi nulame napurigá 'la kilí mochímala beníria ralámuli bi'lepi 'nátili, napurigá

tabilé rioksi nímala napu beniri ne alué ralámuli tabilé jurío.

³ Lige rekó tabilé jurío kachi alué Tito, alué e'wélala nulame tabilé nulale napurigá sikireka pápua alué Tito pe'tá isílala wi'chila,*

⁴ rekó jaré ralámuli mo'igé alé pachami 'we semá anime anemia alué e'wélala nulame napurigá nulémala sikiréniliga alué Tito isílala pe'tá wi'chila. Alué ralámulika pe e'wérali nulamia mo'ile alemi napurigá ku uchéchigo oyérawa ramué alué Onorúgame napurigá oyérame ju alué ralámuli jurío, alué ralámuli juríooka tabilé we'káwaga nokísime ju sikirélime pe'tá isílala wi'chila u'kuchítiri ejtemali pe kulí o'chérissime napurigá nokame nile alué abé 'yabé ejperégame ralámuli. Alué e'wélala nulame níriká 'la sébali oyériga enale Esukristo alué Tito rekó tabilé sikirétigame ke alué Tito pe'tá isílala wi'chila.

⁵ Lige ramueka tabilé e'wiru alué chátiri 'nátame ralámuli napurigá 'emi ralámuli abichilubi 'we a'lá oyéraga nokísimala Onorúgame napurigá ojera mochí 'emi jipe alué Onorúgame.

⁶⁻⁷ Lige alué e'wélala alé re'obachi nulame napu Esusi 'yuga e'yéname nile 'we ra'íchaturu ne'chí 'yúgachigó, 'lige suwábaga napu ruyé ne'chí neka 'ma machime ke. 'Lige tabilé se'winárikárele alué níriga napu beníriga eyénale ne alué ralámuli tabilé jurío. Alueka 'we 'la niráturu 'nalina, alueka yati machile 'la Onorúgamete nulérigime ko ne alué Onorúgame ra'ichálila beníriniliga alué ralámuli tabilé jurío, a'chigóriga napurigá nuléliru

* **2:3** E'nesi glosario «circuncisión».

alué Pegro Onorúgame ra'ichálila beníriniliga alué ralámuli jurío. Tabilé chéré rekó e'wélala ke alé re'obachi nulame, Onorúgameka najkí 'nalina napurigá ralámuli 'we 'la bi'wígame alawégame nímala 'nalina.

⁸ Alué Esukristo napu nóchali 'yale Pegro napurigá nulame nímala 'lige benírame nímala alué ralámuli jurío, pe abaleké Esukristo 'smi ne'chí nóchali 'ya napurigá nulame nímala ne 'lige benírame nímala ne alué ralámuli tabilé jurío.

⁹ Alekeri alué Santiago 'lige Pegro (Sepasi)† 'lige Juani napu nile abé e'wélala, napu nile alé re'obachi nulame, 'la nirale 'lige regá aníturu: «Ye oká rió Páulo 'lige Bernabé 'la bijchiá 'la Onorúgamete mochiárigime ju napurigá benírimala Onorúgame ra'ichálila alué ralámuli tabilé jurío.» 'Lige aminami regá aniéturu: «'La 'emi gompaniérola niwa ramué Onorúgame nochálilachi. 'Émika simámala benírimia alué Onorúgame nila ra'ichali alué tabilé ralámuli jurío, 'lige ramueka aba jena ejtebiwa alué Onorúgame nila ra'ichali beniria ralámuli napu ju jurío.»

¹⁰ 'Lige aneru ramué okánika napurigá senibí 'la nélegá nokísiwa suwábaga ralámuli tabilé nígame. Neka senibí 'la gu'írame ju alué ralámuli tabilé nígame, 'yasi jipe abiénachigó.

Jena ruwimela Páulo ne'óchaligo alué Pegro

¹¹ 'Ma we'kabé bamí kachi a'kinana napu'lige alué Pegro alé Antiokía anilichi nawasa napu

† 2:9 Pégroka oká rewégame nile, Sepasi anilime nílechigó.

ne ajtígichi, 'we a'wágame ne'ocha ne alué Pegro suwábaga ralámuli akériga.

¹² Alué Pégroka 'we 'la go'yame ke alué ralámuli tabilé jurío 'yuga, 'lige a'kinana napu'lige jsisá jaré ralámuli Santiago gompaniérola, a'lígesí i'kilimi alué Pegro 'ma tabilé 'yuga go'áturu alué ralámuli tabilé jurío 'yuga napugiti majáligime alué Santiago gompaniérola, 'lige i'kilimi 'ma a'réturu 'yuga go'yá ne'ochara mayega.

¹³ 'Lige uché jaré jurío Antiokía ejperégame abichigó i'kilimi 'ma a'réturuchigó alué ralámuli tabilé jurío 'yuga go'yá. 'Lige alué Bernabé ne gompaniérola abichigó 'ma a'réturuchigó i'kilimi alué tabilé jurío 'yuga go'yá.

¹⁴ Alekeri 'ma ne'ocha ne alué Pegro suwábaga ralámuli etériga regá anegá: «Aka mueka 'ma a'regéché alué ralámuli jurío nila 'nátili rekó jurío ke mué, 'lige ¿chonigá ala'simíché mueka? Chijuna 'smíguru mué alué tabilé jurío ralámuli 'yuga go'gá. 'Liko mueka tabilé 'cho a'régame kéré alué ralámuli jurío nila 'nátili. 'Lige alué ralámuli tabilé jurío alieti etega lámala 'we 'la ko alué ralámuli jurío nila 'nátili peka 'la kachi.»

Jena ruwimela Páulo ruwílgo suwábaga ralámuli rekó tabilé jurío ke abiena 'la moinámili ko 'pa rewagachi 'la bijchígasaká Esukristo nila ra'íchali

¹⁵ Ramueka ralámuli jurío nírukuru, tase tabilé ralámuli jurío alué ralámuli napu tabilé machí churigá ka Onorúgame oyéralia. Ramueka 'la machime nírukuru churigá oyérilime ka Onorúgame.

16 'Lige ramueka 'we 'la machime nírukuru bilé ralámuli 'la bi'wime ko alawala 'la bijchígame nísaká wa'lú a'walí nígame ko Esukristo. 'We 'la machime nírukuru tabilé bi'wígame alawega mochime ko ralámuli rekó 'we e'wérali olame ke napu nulale Moisesi 'we 'ya tabilé bijchígame nísaká nawáligo Esukristo ramué nila gastigo o'tomea napu ramué narépuli nílige.

17 'We 'la oyérialia Kristo 'lige uchéchigo oyérialia ramué alué Onorúgame pe napurigá oyérame ju alué ralámuli jurío, 'we 'la sébali olagá napurigá nokame ju alué a'boi ralámuli jurío, alarigá ka tabilé 'la ju.

18 ¿Alué Kristo ju napu nejí alué 'nátili napurigá uché ku oyérawa Onorúgame pe napurigá alué ralámuli jurío oyérame ju? Alué Krístoka tabilé alieri 'nátili nejí, napugiti tabilé 'la kame ku uché cha'piá alué 'nátili tabilé a'lala 'ma 'la a'rérigame. Napu'lige ku cha'pisá ne alué chátiri 'nátili 'ma ku chátiri alawégame gainámala ne bo'né.

19 Neka 'ma a'ré alué ralámuli jurío nila 'nátili, neka 'we 'la sébali oyeri 'nalina Onorúgame, tase pe napurigá 'nátame ju ralámuli jurío.

20 Ne bo'neka tabilé ni a'walí. Neka pe Kristo nejlála a'walite bejtékuru. Onorúgame júlale alué Kristo alawá o'tóriga napurigá ne'chí 'yámala. 'Lige 'we 'la nejkúrame ju alué Kristo napu 'we galilime ju Onorúgamete. Jípeko alué Kristo Alawala ne sa'pálachi pachágana ajtí. 'We 'la galé alué Kristo ne'chí. Ne wa'lú gastigo narémili ke, alué Kristo 'nalina narele ne'chí niraga. Alarigá mukule alué Kristo ne nila gastigo nareka. Alekeri mukule alué Kristo.

21 Neka tabilé gaweli Onorúgame nejkúrachi. 'La moináwili níriká 'pa rewagachi pe 'la sébali olagá napurigá nokame ju alué ralámuli jurío, 'liko ¿tachiri gite mukumeli nímiché Kristo?

3

Jena ruwimela Páulo ruwíligo Onorúgame Alawala 'we 'la semáriga gu'írame ko ralámuli

¹ 'Emi ralámuli Galasia mochígame, 'la tachíriti. ¿Chieri 'smíkó 'emi 'yégiga? Ne chiena 'la aniéturu alé gulusichi ujchagá mukúligo alué Esukristo alué napu ku 'pa rewagachi simile.

² Aka nejiásibá bilé ra'íchali. ¿Naretu 'emi alué Onorúgame Alawala pe 'la sébali olagá napu Moisesi nulale o péchala 'we 'la bijhígiga wa'lú a'walí nígame ko Onorúgame? Napu'lige 'we 'la sébali oyérisiga alué ra'íchili napu Esukristo ruwile, a'liko 'la narékime ju Onorúgame Alawala.

³ Aka 'émika 'ma 'we 'la oyéraché Onorúgame Alawala, ¿'lige ku a'réwarábá Onorúgame Alawala oyeria 'lige uchéchigo oyériwará alué Onorúgame pe napurigá oyérame ju alué ralámuli jurío? 'La tabilé 'nátanti júké'é 'emi.

⁴ ¿Pe rioksi oyérale 'emi alué Onorúgame?

⁵ Napu'lige Onorúgame 'emi 'yachi bo'né alawala 'lige sa'wachi we'ká 'emi ralámuli tabilé jurío tabilé ma'chílime, 'émika láleké: «Ramueka 'we 'la sébali olame niru. 'We 'la sébali oyérame niru Onorúgame 'la napurigá nulale Moisesi.» Aminami láleké: «'We newásiga piesta 'la 'we nejkúrimala Onorúgame», láleké 'emi ralámuli. Tabiléchigo alarigá júkó. Onorúgameka nejime ju

bo'né alawala 'lige 'we 'la nejkúrime ju napu'lige 'emi 'we 'la bijchígiga gepuchi alué ra'íchalí napu ruyeme ju ne 'emi.

⁶ Abraámi 'we 'la bijchígale 'we 'ya napu Onorúgame anele 'yamio ralámuli bo'né alawala a'kinánami we'ká bamí. Alésíko Onorúgame 'we 'la sébali rió neraga etele alué Abraámi.

⁷ 'We 'la machiboa 'emi suwábaga napu ekí 'la bijchígime ju napu anile Onorúgame, alueka 'la sébali oyérame nimio Onorúgame napurigá Abraámi.

⁸ Onorúgameka regá anele alué Abraámi 'we 'ya: «'We 'la sébali ralámuli neraga etémala ne suwábaga ralámuli tabilé jurío napu ekí 'la bijchigi napu aní ne, 'lige aminami ne bo'né alawala 'yámala ne alué ralámuli.»*

⁹ Alekeri gite suwábaga ralámuli 'we 'la na'temaka etelia Onorúgamete a'lá bijchígime napu aní Onorúgame a'chigóriga napurigá na'temale Onorúgame alué Abraámi napu 'we 'la bijchígile napu anile Onorúgame.

¹⁰ Osilí 'ya nerúgame regá aní: «We'ká ralámuli mayeme ju 'la rewagachi moinálime ko pe 'la sébali olagá alué napu Moisesi osale, tabiléchigo 'wesi 'la rewagachi moyéname júkó pe 'la e'wérali olagá. Alué alarigá nokame ka pe Riáblote cha'piruga mochígime kéré.»†

¹¹ Alué ralámuli 'we 'la sébali olame, alueka ju napu 'we 'la bijchígime ju napu aní Onorúgame 'lige napu 'la e'wame ju.

* **3:8** E'nesi Génesis 12:3. † **3:10** Yolí ra'íchaga «están bajo una maldición». (E'nesi Deuteronomio 27:26.)

12-13 'We e'wérali oliá sébali olagá napu nulale Moisesi mayega rewagachi moináliame ko 'la sébali olásiká, pe se'wináriga kéré alué 'nátili, abé 'la ju 'nalina bijchígisiga Esusi nawáligo mukumea bilena gulusichi ramué neraga alué gastigo nareka napu ramué narépuli ke, alarigá na'tásiká 'la rewagachi moinawa. Onorúgame ra'ichálila regá aní: «Alué 'we chátiri rioka bilena gulusichi ujchugá me'liame ju.»‡

14 Mukule Kristo Esusi napurigá suwábaga alué tabilé ralámuli jurío 'la narémala alué Onorúgame Alawala, alué napu 'la bijchígame ju napu aní Onorúgame 'lige abiena suwábaga ralámuli napu 'la bijchígime ju napurigá anele Onorúgame alué Abraámi.

Jena ruwimela Onorúgame 'we 'la sébali olame ko napu sébali olámiorle

15 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, apiépiri ralámuli bilé osilí newasa 'la sébali olámiriká bilé nóchali 'ma tabilé guwana wijchimeli júkuru, 'ma pecha che ikimeli júkó rekó 'ma tabilé sébali olánilie.

16 Onorúgameka anele alué Abraámi 'we 'ya: «Neka julámala bilé mué rijimala napu ajchágame nímala ne Alawala napu ochéramala nujubami we'ká bamí a'kinana napurigá 'emi 'la alawégame nímalachigó ne Alawala.» Alué Abraámi rijimala Kristo nile, alué napu ramué nila gastigo narele.

‡ 3:12-13 Esúsika tabilé chátiri rió nile jena wijchimoba eyena, tabilé resí 'sika eyéname nile. Napu'lige mukiá 'ma chátiri alawégame gayénale gastigo nareka napu ramué narépuli ke napu'lige suwisuga.

Alué Kristo 'yame ju bo'né alawala suwábaga ralámuli napu 'la oyérame ju Onorúgame.

17 Neka pe ruigá aní 'émika 'we 'la sébali olagá ejperégame ko alué nulalí rejcholi napu a'rele Moisesi 'we 'ya naó siento bamí na baisá makué abé a'kinana alué Abraámi mukusá. Moisesi níriká tabilé chéréle napu Onorúgame anele alué Abraámi.

18 'La moinálime nísaká rewagachi pe 'la sébali olagá napu nulá Moisesi 'liko tabilé che anémepeché Onorúgame alué Abraámi alué Kristo julamio. Abraámika pe 'la bijchígile napu anile Onorúgame.

19 'Lige ¿tachiri gite osale Moisesi alué nulalí rejcholi napu 'ya osale? Alué nulalí rejcholi osísá simile Moisesi napurigá machimela ralámuli 'we chátiri alawégame ko rekó tabilé cha nokame ke jaré, 'lige 'we rokáréligo bilé alué ralámuli buyáname chátiri bowechi. Jipe 'ma sébapá 'lige alué ralámuli buyáname alé chátiri bowechi napu nawale alué Onorúgame Alawala a'remia. Ami-nami Onorúgame júlale jaré santo ánjeli napurigá nulémala osíniliga alué Moisesi alué nulalí rejcholi. 'Lige Moisésika osale napurigá ralámuli machigá nokísimala tachiri najkiá Onorúgame.

20 Napu'lige Onorúgame alué Abraámi ruyea we'ká bamí kachi a'kinana nawamio bilé alué Abraámi rijimala,§ a'lige alué Onorúgame bo'né ra'íchale alué Abraámi 'yuga. 'Lige jipe, alué ralámuli napu 'la oyérame ju Onorúgame, alueka 'la ajchágame ju Onorúgame Alawala. 'Lige

§ 3:20 E'nesi glosario «ancestor».

alué Onorúgame Alawala gite 'we 'la semáriga ejperégame ju alué ralámuli.

²¹ 'Lige alué nulalí rejcholi napu 'yáliru Moisesi Onorúgamete aní, ¿tabilé 'la ko napu anele Onorúgame alué Abraámi? Tabilé. 'La rewagachi moináliame nísaká pe 'la sébali olagá alué osilí nulalí rejcholi napu osale Moisesi 'we 'ya, 'liko 'ma 'la rewagachi moináwikuru pe 'la sébali olagá napu osale Moisesi.

²² Onorúgame ra'ichálila aní suwábaga ralámuli 'we cha'piruga mochigo Remónisite, 'lige alué nulalí rejcholi napu a'rele alué Moisesi aní tabilé 'la bi'wígame alawégame nírigo ramué ralámuli. 'Lige suwábaga ralámuli napu 'la oyérame ju Esukristo, alueka 'la buyamio alé chátiri bowechi 'lige 'la naremio alué Onorúgame Alawala.

Jena ruwimela 'we 'la bijhígime níriká Kristo nila ra'íchali 'liko 'la narépuli ko napu nejímorílige Onorúgame

²³ Napu'lige tabilé 'cho nawachi alué ralámuli buyáname chátiri bowechi e'yéname, alué we'ká balé jurío 'we 'la ruwí rejcholi napurigá tabilé guwana rujsúpua Onorúgame oyeria napusí seba alué Esusi.

²⁴ Alué nulalí osilí rejchólíka na'tárime nile ramué napurigá 'we a'lá 'nata mochiwa siné rawé nawámili níligo alué napu buyánale ralámuli alé chátiri bowechi, 'lige Onorúgame 'we 'la ganíliga etemio suwábaga alué napu 'la bijhigi 'la Onorúgame júlaligo alué chátiri bowechi e'yéname ralámuli buyáname.

²⁵ 'Lige 'ma sébale alué ralámuli buyáname alé chátiri bowechi e'yéname. 'Ma tabilé najkiá napurigá animela alué Moisesi osilila nulalí rejcholi Kristo nawamio napugiti 'ma nawáligime alué Kristo.

²⁶ 'Emi 'ma 'la Onorúgame 'kúchila ju napugiti 'we 'la bijchígime 'emi napu aní alué Kristo Esusi ra'ichálila

²⁷ napugiti 'ma ajchágame kame 'emi alué Kristo Alawala.

²⁸ 'Ma tabilé chéré rekó ralámuli jurío ke, tabilé chéré rekó se'nú ralámuli ke, tabilé chéré rekó pioni ke, tabilé chéré rekó tabilé pioni ke, tabilé chéré rekó rió ke, tabilé chéré rekó mukí ke. Suwábaga pe aba alué bi'lepi 'nátili 'nátame niru pe Kristo oyérilime.

²⁹ 'Lige 'emi 'ma 'la Kristo oyérame ka 'ma 'la Abraámi rijimala ju 'lige 'ma 'la narele 'emi Onorúgame Alawala napu Onorúgame 'yámorílige alué Abraámi rijimala nujubami o'chérigame.

4

¹ Abichigó ruimé ne ye ra'íchili: Bilé rió 'ma inógame mukusá 'lige nígame nisa we'ká e'karúgame tábiri, we'lé nígame nisa gawí, we'ká bujkégame nisa akasí, 'lige alué inolá nachuámili nisa suwábaga napu nígame nile alué o'nola, tabilé 'cho wa'lú ocheria alué u'tá towí, tabilé 'cho nachuámala alué towí napu nígame nile alué o'nola. Pe abisibi najtékame nímalala alué towí napurigá alué rió pioni napu pe nóchame ju. Alué piónika tabilé nachume 'ínili napu nígame nile alué tabilé o'nola napu ju pe batrónila.

² Napu'lige alué mukúgame inolá bijí 'we u'tá towíka repugime ju jaré ralámulite, 'lige tabilé 'cho nareme ju alué o'nola nila, alué towíka narémala napusí 'ma wa'lú re'malí ka.

³ A'chigóriga nírigé ramué napu'lige ta'chó sébachi Esukristo, napurigá u'kuchí ejtemali nírigé. Ramueka 'we 'la níralime nírigé alué 'nátili pe napurigá 'nátame ju alué ralámuli tabilé 'la sébali oyérame Onorúgame.

⁴ 'Lige sébale raweli, 'lige Onorúgame júlale bo'né Inolá Esusi napu ochérale bilé mukichi 'we 'la sébali olame napu nulale Moisesi 'we 'ya.

⁵ Alué Esúsika nawale bujemia alué ramué nila 'nátili, ramué napu jurío niru, napurigá 'la Onorúgame 'kúchila niwa.

⁶ 'Émika 'ma 'la Onorúgame 'kúchila ju, 'lige jípeko regá aní Onorúgame Alawala ramué 'nátalichi: «O'nó», * regá ané alué alawá alué Onorúgame.

⁷ 'Lige 'émi 'ma tabilé bijchígime ju 'la rewagachi moinálime ko pe 'la sébali olagá napu nulale Moisesi 'we 'ya, iligá 'émika 'ma 'la Onorúgame 'kúchila ju napugiti 'ma a'rélígame 'nata napurigá 'nátame nílige 'ya, 'lige jípeko 'ma 'la narémala 'emi napu nejime ju Onorúgame.

Jena ruwimela Páulo 'we seweka ajtigó mach-inálíga chonoká mochigo alué oyérame

* **4:6** Alué Páuloka «Abba» anime osale. «Abba» aniáká o'nó aníame kéréle, 'lige alué ralámuli juríoka alarigá anime nile napu'lige 'we ra'sálagá etea o'nola, napurigá anime ju nu'chugega bilé u'tá towí tabilé o'nola etega.

8 Napu'lige tabilé 'cho 'la machiáa 'emi Onorúgame, 'émika 'we 'la oyérame nile e'karúgame 'nátili tabilé Onorúgame nila 'nátili.

9 'Yabeko tabilé machime nile 'emi alarigá ko Onorúgame, 'lige jipe 'ma 'la machié 'emi alarigá ko Onorúgame, 'lige ¿chonigá uchéchigo ku alué 'nátili oyériniliché 'emi, alué 'nátili chátiri tabilé najtékame Onorúgame níriga napu oyérame nile 'emi 'yabé ta'chó machiáa alarigá ko Onorúgame?

10 'Émika a'kué newame ju yawiyame napurigá nokame ju alué ralámuli jurío napu 'we 'la sébali olame ju alué Moisesi nila nulalí rejcholi mayega 'la rewagachi moinamio 'emi aleké yawiyame newagá.

11 Neka chálagá ajtí napugiti 'emi ta'mé 'la e'wá nokame. 'Lige aminami pe rioksi nímikónkuru suwábaga napu beniri ne 'emi.

12 'Emi ralámuli Onorúgame oyérame napurigá ne, pe rekó 'la napurigá ne niwa. Neka 'ma a'réturu alué nulalí nóchali rejcholi napu nulame ju alué ralámuli jurío. Tabilé oyérawa 'emi alué 'nátili. 'Émika tabilé siné se'wináriga etiáturu ne'chí.

13 Neka nayúnaturu alé 'emi ejperélachi, 'lige nayupasa we'libesi bejterá ne alé 'emi 'yuga, 'lige alé asagá ta'wé ikiria simiá chebilénami arigá chojki ne beniria 'emi Onorúgame ra'ichálila.

14 'Lige alemi ajtígichi ne 'emi beniria 'we nayua tabilé gichíturu 'emi ne'chí rekó 'we chátiri nawilí nayuchi ne. Aminami 'we 'la ra'sálagá etiáturu 'emi ne'chí 'la napurigá bilé santo ánjeli 'pa rewagáchika julárigame Onorúgamete. 'We 'la ra'sálagá etiáturu 'emi ne'chí 'la napurigá Kristo Esusi neraga.

15 'Lige jípeko, ¿chonigá 'ma tabilé ra'salagá mochíripeché 'emi? Neka 'we 'la ruwíbá, 'emi noli 'we e'wérali olámituru napurigá ku 'la sa'wimela ne. 'Lige busila nayume nísaká ne noli 'ma 'yámikuru 'emi ne'chí 'emi busila napurigá ku 'la ma'chílamala ne.

16 'Lige ¿sairúgame neraga etéwarábá 'emi ne'chí pe 'la bijchiga anichi ne 'ma ku guwana rujsuo 'emi Onorúgame oyeria?

17 Alué jaré ralámuli jurío napu 'ma 'la oyérame ju Esukristo napu alemi Galasia sébale 'we ra'sá aníá mochí, nobi péchigo resítiri 'nátili 'yániliga nokágó 'emi. Alué ralámulika pe najkigá noká napurigá 'ma a'rémala 'emi alué ra'íchali napu 'emi beniri ne. Aminami alué ralámulika najkigá noká napurigá alué ralámuli gompaniérola nímala 'emi.

18 Tabilé chérikáwé rekó 'we 'la gompaniérola gayénige 'emi apiépiri ralámuli nobi 'wéchigo 'la 'nátaga mochíwagó 'nalina, 'we 'la machiboa chonokináliga nokao.

19 'Émika napurigá ne 'kúchila ju, 'we chalagá ajtí ne napugiti 'emi 'ma ku tabilé 'la bijchígempá napu ne ruyé 'emi, 'lige 'we chálagá asimela ne† napusí 'ma 'la bijchígisa 'emi napu aní Kristo ra'ichálila.

20 Abé a'lá ke alé asisá ne 'emi 'yuga jipe kulipi, alé 'emi 'yuga asisáká ne 'la i'kilí suériga ruwímékuru ne 'la námatame. Mejká asirú ka 'we nóchili júke'é osilite ra'ichalia.

Jena ruwimela Páulo ruwíligo ramué níriga napurigá 'la Sara 'kúchila neraga

† 4:19 Yolí ra'íchagaká «tengo dolores de parto» anime chujkú alé apélichí.

21 'Emi ralámuli napu 'we 'la oyérinili napu osale Moisesi‡ 'we 'ya, ¿tabilé machí 'emi napu aní alué osilí?

22 Alé osilichi ruwí oká ejtemali o'chériligo Abraámi 'kúchila. Bilé 'la bo'né upila ranala, 'lige uché bileka pe alé Abraámi galílachi§ nóchame mukí ranala, alué napu tabilé meka nóchame nile enomí, alué napu nile alué 'la Abraámi upila gu'írame.

23 Alué mukí alé Abraámi galílachi nóchame tabilé meka enomí, alué napu Agari anilime nile, alué mukí ranálaka pe iligá ochérale, 'lige alué 'la Abraámi upila mukí, alué ranálaka ochérale 'la napurigá anélege Onorúgame alué Abraámi.* Alué 'la Abraámi upílaka Sara anilime nile.

24 Ye oká umugika oká tábiri ruwime kéré. Agárika ruwime kéré alé Sinaí rewégachi rabó† Onorúgame alué Moisesi 'yáligo nulalí rejcholi. 'Yale napurigá ralámuli israelita 'la machimela 'we resítiri alawégame níligo alué ralámuli israelita

‡ 4:21 Moisésika osale maligi libro—Génesi, Éksoro, Lebítiko, Número, 'lige Reuteronomio. Aleké maligi líbrochi napu osale alué Moisesi jarénami ruwime ju churigá nílga 'we 'ya jena wijchimoba, 'lige jarénami alé osilichi ruwíchigó tachiri najkiá Onorúgame. 'Lige jarénami aleké osilichi ruwíchigó chonokáligo alué ralámuli israelita alé bilénami 'we wakígichi e'yéniga napu 'lige Canani rewégame gawí bo'ígichi simiba e'yéniga.

§ 4:22 Abraámi galila bo'siki gemate newárigime nile 'lige suwábaga alué Abraámi gompaniérola alarigá galégame nile. Napu 'lige alué Abraámi bejtégichi jaré pe ichúrimi mochime nile chibá 'lige bo'á nesea, 'we bukégame nile chibá 'lige bo'á.

* 4:23 E'nesi Génesis 16:1 'lige 17:15. † 4:24 Alué ralámulika 'la sébali olá mayele suwábaga napu nulá alué Moisesi nila nulalí rejcholi nobi tabiléchigo siné 'la sébali olame kérélekó rekó 'we sébali olánilie.

napu 'ya ejperele, tabilé siné 'la námaligo napu ruwime nile alué nulalí, 'lige tabilé siné rawé bijchígime nile nawámili níligo bilé alué napu bujémili nile alué ralámuli alué chátiri 'nátili, 'lige alué ralámuli israelítaka tabilé buwea mochile alué napu nawámili nile alué gastigo bujemia alué ralámuli israelita 'ya ejperégame. Alué ralámuli israelítaka 'we e'wérali olame nile 'la rewagachi moinálime mayega pe 'la sébali olagá napu nulale Moisesi.

²⁵ Alué Sinaí anilime raboka alé Arabia rewégame gawí bo'ígichi ilí. Áraabe ra'íchaga ka Agari anilime nile alué rabó Sinaí. Alé Sinaí osale Moisesi alué osilí nulalí rejcholi. 'Lige jipe alé Rusaleni we'ká balé mochí napu nulame ju napurigá sébali olawa alué nulalí rejcholi. Regá nile ye nóchali napugiti alué Rusaleni ejperégame ralámuli pe 'we e'wérali olagá ejperégame níligame alué nulalí rejcholi napu osale Moisesi mayega 'la sébali olao 'lige mayega 'la rewagachi moinamio alanokigá.

²⁶ Ramueka tabilé alarigá 'nátame niru, ramueka 'nátame niru pe 'la sébali bijchígisiga napu anile Onorúgame 'la rewagachi moinálime ko.‡

²⁷ Onorúgame 'we 'la na'tárule alué Isaíasi napurigá osimela ye ra'íchali regá anime:

Mué mukí 'we ganíliga asiboa,

mué napu tabilé siné ranégame ju.

Noli sinápua ganíliga,

mué napu tabilé machí aliena ená kame ko

‡ **4:26** Yolí ra'íchaga ka regá anime chujkú: «Alé 'pa rewagachi nerú bilé Rusaleni 'lige ramueka alué Rusaleni 'kúchila niru.»

napu'lige bilé u'tátiri ochérachi.
 Alué mukí napu tabilé siné ranégame nile,
 alueka we'ká ranégame nímalá
 me'tigá alué napu 'la yati ranele.§

²⁸ 'Emi ralámuli Onorúgame oyérame napurigá ne, 'émika 'we 'la bijchígime ju napu aní Onorúgame ra'ichálila a'chigóriga napurigá bijchígile alué Abraámi napu'lige Onorúgame anisá bilé u'tátiri ranélimio alué Sara alué Abraámi inolá. 'La bijchiá ochérale bilé u'tátiri towí 'lige Isaki anilime rewá ujchéliru.

²⁹ Alué re'malí Agari ranala napu pe iligá ochérale 'we gawélime nile alué u'tátiri alué Sara ranala, alué napu ochérale 'la napurigá anile Onorúgame.* A'chigóriga ju jipe, alué tabilé 'la Onorúgame oyérame 'we gawéliga eté ramué.

³⁰ Alué osilí Onorúgame ra'ichálila regá aní: «'Ma mabuwa 'mi mejká alué mukí napu pe nóchame ju mué bejtélachi, 'ma ranala 'yúriga mabuwa, alué napu mué upila gu'írame ju, napugiti pecha narémili kame alué napu mué a'rémili ju napu'lige mué 'ma mukusá.»†

³¹ Onorúgame oyérame tabilé oyérame niru jena gawichí nerúgame 'nátili. Ramueka oyérame niru napurigá aní Onorúgame. 'Lige e'wame niru napurigá nulá Onorúgame.

§ 4:27 E'nesi napu ju Isaías 54:1. Alué mukí tabilé ranégame ko rekó 'la gunégame ke, alueka Sara nile. Alué mukí napu 'la yati ranele, alueka Agari nile. * 4:29 Alué Agari ranálaka siné kachi makué usani bamígame mayelia napu'lige gawéliga etea alué Sara ranala, 'lige alué Sara ranala pe okabi bamígame mayelia napu'lige gawéliga etelia alué Agari ranálate. † 4:30 E'nesi Génesis 21:10.

5

Jena ruwimela Páulo ruwíligo abisibi 'we 'la oyéraga nokísilime ko Kristo

¹ 'We 'la 'nátaga nokísiwa o'maka. Aka Kristo 'ma o'tóché alué gastigo napu ramué narépuliké. Tase uché ku oyériwa alué 'nátali napu nígame ju alué ralámuli jurío, alueka 'we 'la sébali olame ju napu aní alué osilí napu Moisesi osale.

² Neka 'we 'la ma'chígime ruwíbá, 'emi oyérasaká alué 'nátali 'la rewagachi moinamio ralámuli 'la sikirétigame nísaká pe'tá isílala wi'chila u'kuchí ejtemali, 'liko Onorúgame níriká pecha 'la bi'wígame alawégame kérélamalagó rekó anié 'emi: «Ramueka 'ma 'la Kristo oyérame nírupá.»

³ Neka 'la ruwíbá, apiépiri ralámuli 'la bijchígime 'la rewagachi moyéname ko bilé ralámuli 'la sikirétigame nísaká pe'tá isílala wi'chila, 'liko alué ralámuli 'ma pecha gainámalagó ku a'rea alaké 'nátali rekó ku 'la a'rénilie.

⁴ 'Emi 'we 'la sébali olagá ejperégame nisa 'la bi'wígame alawégame gainamio mayega 'la sébali olagá suwábaga napu aní alué osilí nulalí rejcholi napu Moisesi a'rele, pe chajkena 'nátame kérélamala 'emi, alésíko 'ma tabilé narémala 'emi napu nejí Onorúgame.

⁵ 'Lige ramueka 'ma 'la machigá mochiru tabilé narépuli nírigo gastigo, napugiti ramueka 'ma narékame nírigime Onorúgame Alawala pe 'we 'la bijchígiga 'la sébali olamio Onorúgame napurigá anile.

⁶ Kristo Esusi níriká tabilé chérikáwé rekó tabilé sikirétigame nírige pe'tá isílala wi'chila napurigá aní alé osilichi napu a'rele Moisesi.

Kristo Esúsika pe najkí 'nalina napurigá 'we 'la Onorúgame oyéraga ejperélawa, 'we 'la niraga uché jaré ralámuli 'la bijchígiga napu aní Onorúgame ra'ichálila.

7 'Émika 'ma 'we 'la bijchígime kéturu napu aní Onorúgame ra'ichálila. 'Lige ¿chieri 'smíbaché se'winátiri 'nátili 'ya 'emi napurigá 'emi a'rémala 'la Onorúgame oyeria?

8 Ye 'nátika tabilé Onorúgame nejílala ju, alué Onorúgame napu 'emi 'yale 'nátili napurigá 'emi 'la Onorúgame oyéramala.*

9 Pe u'tá ajchésiga lebarura ri'ligó rusichi 'la bochígimi nabame ju alué párisi. Pe a'chigóriga ju napu'lige bilé ralámuli 'we 'la 'nátaga eyene, 'lige pe'tá se'winárigariga na'tasa, 'ma cha ikime ju suwábaga alué a'lala 'nátili.

10 Neka tabilé mayé se'wináriga na'tamio 'emi. Neka mayé Onorúgame gite 'we 'la semáriga na'tamio 'emi. Nobi Onorúgameka 'wéchigo a'wágame gastigárimalagó apiépiri ralámuli napu se'nú 'nátili benírige eyena 'emi.

11 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, ne bijí 'we nuligá enásaká napurigá 'la sikirétigame niwa pe'tá isílala wi'chila, 'liko alué ralámuli jurío 'ma tabilé ayómikuru rekó ruyechi ne bilena gulusichi mukúligo Esusi.

12 Alué napu ekí nulagá e'yena napurigá sikirétigame nímala 'emi pe'tá isílala wi'chila, abé 'la kepa a'bopi ga'libusa.

* 5:8 Onorúgameka 'yale 'nátili napu'lige pe kulí siné oyérichi ralámuli, jipe bijí nejía ajtí 'nátili napurigá abichilubi 'we 'la oyéramala apiépiri ralámuli alué Onorúgame.

13 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, Onorúgame 'we semátiri 'nátili 'yale 'emi, alekeri tase chátiri 'nátili 'nátaga e'yénawa. Iligá 'we 'la galewa uché jaré ralámuli, 'la niraga etewa, 'la gu'iriwa, tabilé che anewa, o'maka 'la nakúriga nochawa a'bopi.

14 Suwábaga alué nulalí rejcholi napu a'rele Moisesi regá anime kéré: «'We 'la ganíliga etewa uché jaré ralámuli napurigá na'temá mué bo'nepi.»

15 'Emi 'we na'áuka ra'íchame nisa a'bopi, 'ma tabilé bi'lepi 'nátaga e'yénamala 'emi o'maka, 'ma tabilé Onorúgame nila 'nátili 'nátaga e'yénamala 'emi.

Jena ruwimela Páulo ruwíligo 'we 'la e'wálime ko napu nulá Onorúgame Alawala

16 'We 'la e'wiwa napu nulá Onorúgame Alawala, alarigaka 'la tase e'wímala 'emi alué chátiri 'nátili napu 'nata 'emi.†

17 Alué 'nátili napu pe 'emi 'nátame ju, alueka tabilé a'chigóriga ju napurigá alué 'nátili napu 'la Onorúgame Alawala nejí, alué 'emi na'tálilaká pe najsibume ju alué 'nátili napu Onorúgame Alawala ju, pe nejkumeme ju rekó 'la na'tánilichi kachi 'emi.

18 'Emi 'ma 'la oyérame nísaká alué 'nátali napu nejí Onorúgame Alawala 'liko 'emi 'ma tabilé e'wémili júkuru alué 'nátili napu pe 'emi a'boi nígame ju.

19 'We 'la ma'chígime nérekáme ju napu'lige bilé ralámuli tabilé 'la e'wachi napu nulá Onorúgame.

† 5:16 Esúsika napu'lige ta'chó mukiá anile julamio bo'né alawala napu'lige mukusá, napurigá alué alawala 'la nejkúrimala 'la semáriga na'taria ramué. E'nesi Hechos 1:4.

Napu'lige ralámuli Onorúgame oyérame 'ma a'resa Onorúgame oyeria, yati se'winá nokame ju, pe apiépiri umugí 'yuga okome ju tase 'la a'boi upíla, jaré rióchoká napuíka okome ju, tabilé anáchame ju tabilé se'winá nokogá,

²⁰ 'we tánime ju iwérali apiépiri tábiri tabilé Onorúgame, 'lige 'we galeme ju sujkumuga benime, 'lige 'we gichiga eteme ju uché jaré ralámuli, 'lige tabilé siné gu'írame ju uché jaré ralámuli, pe chibiyeti anía mochime ju, 'lige 'we na'áuka ejperégame ju, tabilé chéláme ju la'sika uché jaré ralámuli ejperélachi, tabilé ganíliga, we'kaná chojkégame rojáname ju ralámuli napurigá pe na'áuka mochímala, 'lige tabilé 'la a'chigóriga 'nátame ju o'maka,

²¹ pe chibiyeti 'nata mochime ju, tabilé anáchame ju tabilé bajiga, pe ichúrimi e'yéname ju napurigá nokame ju ejtemali re'egochi. Jipe ruimé ne napurigá anié ne 'ya bajchabé rawé: Suwábaga ralámuli napu ekí alarigá 'nátame tabilé 'la suériga etéwili ju Onorúgamete.

²² Napu'lige bilé ralámuli Onorúgame oyérasa, 'lige 'we 'la e'wisa Onorúgame Alawala[‡] tabilé chátiri 'nátame ju, 'lige 'we 'la niraga eteme ju uché jaré ralámuli. Alueka 'we ganílime ju 'lige tabilé e'karúgame chátiri 'nátame ju. Tabilé ayome ju, 'we 'la ra'sá olame ju uché jaré ralámuli 'yuga. 'We 'la sébali olame ju suwábaga napu aní.

²³ 'We 'la na'temaka eteme ju suwábaga ralámuli. 'We 'la anáchame ju tabilé che'sika. Alué Moisésika

[‡] 5:22 Yeka aniamé kéré 'la Onorúgamete Alawala e'wame ko apiépiri ralámuli napu'lige 'ma naresa Onorúgame Alawala.

tabilé anime ujchale: «Tabilé 'la júpá napurigá ralámuli 'we 'la ganíliga ejperélamala o'maka.»

²⁴ Ramué napu 'ma 'la oyérilime niru Kristo Esusi 'ma tabilé chibi nokigá e'yéname niru rekó chátiri 'nátaga ikisuga, napu'lige 'nátaga ikisuga apiépiri umugí 'yuga gojchame 'lige we'ká e'karúgame niga mochínilime pe tabilé nélegá Onorúgame.

²⁵ Ramueka 'ma Onorúgame oyérame nírukuru 'lige 'ma 'la Onorúgame Alawala ajchágame nírukuru, 'liko abichilubi 'we 'la sébali olagá nokísiwa o'maka napurigá najkí Onorúgame Alawala.

²⁶ Tabilé riólame niwa, tase che anewa ralámuli najkigá pe napurigá na'áuka ejperélamala, napurigá najkuelia mochímala mué chojkila gite.

6

Jena ruwimela Páulo ruwíligo 'we 'la nakúrilime ko o'maka

¹ 'Emi ralámuli Onorúgame oyérame napurigá ne, bilé 'emi se'winá 'sisa 'la machié chátiri ko alué nóchali, 'lige 'emi napu 'la Onorúgame Alawala ajchágame ju, 'we 'la rejcholi ruyewa alué se'winá 'síkame 'la tabilé a'wágame ra'íchaga 'lige 'we 'la 'nátaga napurigá tabilé oyéramala 'émichigó aleké chátiri nóchali.

² 'We 'la nakúriga nokísiwa o'maka 'emi rejcholi nejiga a'nagupi, 'la rejcholi 'yásaká 'emi apiépiri alué ralámuli napu se'winá noká, 'liko 'la e'wame kérélamala 'emi napu najkí Kristo.

³ Bilé ralámuli pe ne'óchaga eyéname uché jaré ralámuli, mayega bo'neka 'la tabilé siné se'winá 'sika eyéname ko, 'liko alué ralámuli bo'nepi

abéchigo se'wináriga nímala. 'Lige aminami alué ralámuli lagá einasa: «Neka 'la tabilé siné se'winá 'sika eyéname ju, tase napurigá alué uché jaré ralámuli napu se'winá nokagá e'yena», alarigá 'nátame ka abéchigo se'wináriga nímala bo'nepi.

⁴ 'Liko a'pílipi 'emi 'we 'la 'nátaga ejperélawa, a'lígeko 'la machimela 'emi pala 'la bijchiá 'la Onorúgame nélegá ejperégame ko 'emi, aminami 'la machimela 'emi tabilé na'tátikó abé a'lá a'ká ralámuli ko 'emi.

⁵ A'pílipi ralámuli 'we 'la ruyémili ju Onorúgame tachiri nóchali nóchaga eyéneo bo'nepi, 'lige tachiri 'nátali 'nátaga eyéneo.

⁶ 'Lige alué ralámuli napu rejcholi 'yáliru 'we 'la ganíliga etémili ju alué napu rejcholi nejile.

⁷ Tase chibi nokogá e'yénawa mayega Onorúgame tabilé etéa ajtigó chibi nokagá e'yénachi 'emi, alalásaká 'emi 'liko pe a'bopi resí ikí 'emi.

⁸ Bilé ralámuli yati se'winá 'sínalisaká yati se'winá 'sime ju, alueka resitiri raweli narémala jena wijchimoba pe bo'né cha'sika. Bilé rió 'we 'la e'wime Onorúgame Alawala, alueka 'we 'la semátiri raweli narémala jena wijchimoba 'lige 'pa rewagachi simisá 'la ganíliga narémala.

⁹ Tabilé siné najsinawa beniria ralámuli Onorúgame nila ra'íchali, 'lige 'la rejcholi ruyea alué ralámuli se'winá nokame, 'lige ralámuli gu'iria, suwábaga nóchali napu 'we 'la galé Onorúgame. Siné rawé 'la ma'chí nérélamala 'we 'la sébali oláligo 'emi 'we 'la sébali olásaká 'emi 'la tabilé guwana rujsúká.

¹⁰ 'Liko bijí 'la mochírige jena gu'íriwa ralámuli alué Onorúgame oyérame. 'Lige abiena gu'íriwa

alué tabilé Onorúgame oyérame, suwábaga 'la ganíliga gu'íriwa.

¹¹ Jena 'ma guwichí chujkúgame osilí ne bo'né osé 'emi, 'la etémala e'wele osilí osáligo ne.

¹² Jaré ralámuli jurío jsile alemi Galasia napu 'emi mochí, alué ralámulika 'ma 'la oyérame ju Esukristo nobi abiénachigo nulame júkó napurigá 'emi sikirétigame nímala pe'tá isílala wi'chila, alueka pe alanokame ju napurigá tabilé cha anewa alué uché jaré ralámuli juríote napu tabilé 'cho oyérame ju Esukristo.

¹³ 'Lige alué napu nulame ju napurigá sikirétigame niwa pe'tá isílala wi'chila guwala tabilé 'la sébali olame kéré a'boi suwábaga napu aní alué nulalí rejcholi napu a'rele alué Moisesi. Alué alarigá nulame ka pe najkigá noká napurigá 'we 'la niraga etewa, napurigá etémala 'emi 'we jebénigame ko rejcholi nejiga napurigá 'la niraga etewa uché jaré ralámulite.

¹⁴ Ne níriká tabilé chéré rekó tabilé 'we 'la niraga etelie ralámulite. Neka najkí 'nalina napurigá Onorúgame gu'írimala ne'chí 'la bi'lepi 'nátili 'nátaga napurigá beníramala ne 'emi 'la rewagachi moinálime ko 'we 'la bijchígiliká gastigo o'togá mukúligo Wa'lula Esukristo bilena gulusichi alué gastigo napu narépuli ke ramué. 'Lige neka 'ma a'ré alué se'winátiri 'nátili napu 'nátame ju alué ralámuli napu mayeme ju 'la rewagachi moinamio 'la sébali olagá napu aní alué osilí napu osale Moisesi 'lige alué ralámuli 'ma tabilé aminabi 'yáachigó ne'chí se'winátiri 'nátili.

¹⁵ 'Ma 'la Esukristo oyérame níriká tabilé chéré

rekó sikirétigame nírige pe'tá isílala wi'chila guwala 'lige aminami rekó tabilé sikirétigame nírige alé, Onorúgame níriká pe 'la Onorúgame Alawala narétigime nísiga 'lige 'la bi'wígame alawégame nísiga 'la ju.

¹⁶ 'We 'la ganíliga mochiwa 'emi ralámuli napu 'we 'la bijchígime ju napu ne ruwí. Onorúgame abichilubi 'we 'la na'temasa 'la kápá 'emi suwábaga 'la Onorúgame oyérame.

¹⁷ Tabilé 'wesi ralámuli che olasa 'la kápá ne'chí, napugiti neka Esukristo nochálilachi nóchame kame, 'lige 'we be'lágame ju ne wejpisósiga napu'lige ralámuli ne'chí me'linálichí Esusi nila ra'íchali benírime kóriká. Tabilé 'wesi laa mochímili ju: Alué Páuloka 'lacha nígame júché lisenisia napurigá osimela ye osilí.

¹⁸ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, alué Wa'lula Esukristo napu ramué nuleme ju, 'we 'la gu'írisa 'la kápá 'emi.

Pe ekí kápá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

Onorúgame nila ra'ichali
New Testament in Tarahumara, Western
(MX:tac:Tarahumara, Western)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555